

[Statsministeren.]

Jeg går ud fra, at socialdemokratiet er enig med regeringen i, at man ikke på forhånd kan forbyde enhver indkalkulering af de lønstigninger, som bliver resultatet af overenskomstforhandlingerne. Jeg tager næppe fejl i det. Jeg formoder også, at man er enig med os i, at det ikke er enhver lønstigning uanset dens oprindelse, som bør få lov til automatisk at føre til højere priser.

Men har jeg ret i disse formodninger, så forstår jeg ikke, hvordan socialdemokratiet uden noget som helst kendskab til overenskomsterne skulle være i stand til at drage grænsen mellem de lønstigninger, der må indkalkuleres, og de stigninger, der ikke må. Det bliver for mig en gåde, hvordan socialdemokratiet i denne situation ville få udformet en prislov med konkrete og detaljerede kalkulationsregler. Socialdemokratiet skylder en forklaring på, hvorledes man ville løse dette problem.

Haunstrup Clemmensen: Det kan vel altid være praktisk under en debat som denne at prøve at gøre sig klart, hvor langt man er enig mellem de grupper, der står over for hinanden i dette høje ting.

Det kunne måske efter tonefald og stemmeføring ved fremsættelsestalen i går tydes på en sådan måde, at der var en afgrundsdyb forskel i synspunkterne på dette område mellem oppositionens største parti og regeringspartierne. Jeg lægger derfor vægt på at få lov at understrege, at jeg går ud fra, alle er enige om, at også de selvstændige næringsdrivende skal have lov til at have en rimelig levestandard og en rimelig levestandardstigning. Jeg går ud fra, at man er villig til at erkende, at der er store grupper af de selvstændige næringsdrivende, der har mindre tryghed og lavere levestandard, end store grupper af lønmodtagerne har.

Efter min mening er det betænkeligt og uheldigt, hvis det fremstilles på den ene eller den anden fordrejede måde, der giver udtryk for, at de mennesker, der får deres indkomster i kraft af avancer, er mennesker, der sidder på den grønne gren, hvorimod alle lønmodtagere er de vanskeligt stillede. Vi er trods alt ikke længere fra hinanden i dette land eller bør ikke være længere fra hinanden, end at vi kan være enige om, at der for alle grupper af befolkningen er et

rimeligt ønske om en fortsat økonomisk vækst.

Jeg går også ud fra, at vi er enige om, at der hos alle er et rimeligt ønske om at søge at dække sig ind over for prisstigningers udhuling af realværdierne og af den reelle indkomst. Omvendt ved jo ikke mindst nationaløkonomen hr. J. O. Krag, at det med at dække sig ind for hele samfundet ved at hævde, at en prisstigning skal alle have kompensation for — ja, det kan man selvfølgelig formelt sige og vel også talmæssigt gøre, men der er i hvert fald dele af prisstigninger, der, hvis de skyldes en forringelse af bytteforholdet, ikke uden videre kan betegnes på den måde, at det kommer ingen ved, og det kan alle få kompensation for.

Jeg tror derfor, det er understregning værd, at store dele af de selvstændige næringsdrivende ikke mindst i 5 måneders perioden, hvor prisstoppet har været gældende, i virkeligheden har været vanskeligt stillet. Jeg erkender, at der også blandt de selvstændige næringsdrivende, naturligvis da, er mennesker med betydelige indkomster, men der er også adskillige tusinder, hvem denne ekstraordinære lovgivning har givet byrder, som de har båret i håbet om, at også andre var parat til at bære tilsvarende byrder for at få sammenhæng i bekæmpelsen af inflationstendenserne.

Der var også en anden ting, jeg meget gerne ville have fuld klarhed over at socialdemokratiet var enig med os andre i — det er jo ikke altid, at enighed behøver at være foruroligende: jeg går ud fra, at man ikke er blind for, at der er en sammenhæng mellem prisudvikling og lønudvikling. Der kunne være et og andet, der ved en og anden lejlighed tydede på, at det var ligesom to adskilte grupper: at dette ting skulle sikre sig, at der blev stabile priser, og at det ville være ulykkeligt, hvis der ikke blev stabile priser, men at til gengæld spørgsmålet om, hvordan indkomst- og lønudviklingen formede sig, var noget i luften frit svævende, som om disse to ting ikke havde nøje sammenhæng. Jeg tror, der kan være god grund til at understrege, at indkomststigninger, ligegyldigt for hvilken gruppe af befolkningen det drejer sig om, naturligvis har en indflydelse på prisudviklingen, og at i samme øjeblik man ønsker reallønsforbedring, må man også i det omfang, dette ikke